

LOKALNE FORMY ARCHITEKTONICZNE

Krynica-Zdrój

Gmina: **Krynica-Zdrój**

Mezoregion: Beskid Sądecki

Typ krajobrazu: Podmiejskie i osadnicze

Podtyp krajobrazu: Wielkoobszarowe zespoły pałacowo-parkowe i klasztorne oraz inne komponowane układy architektury, zieleni i wód

Typ i podtyp krajobrazu: 08e

Rodzaj zabudowy: Pensjonatowa

Kategoria zabudowy: Mieszkalno-usługowa, uzdrowskowa

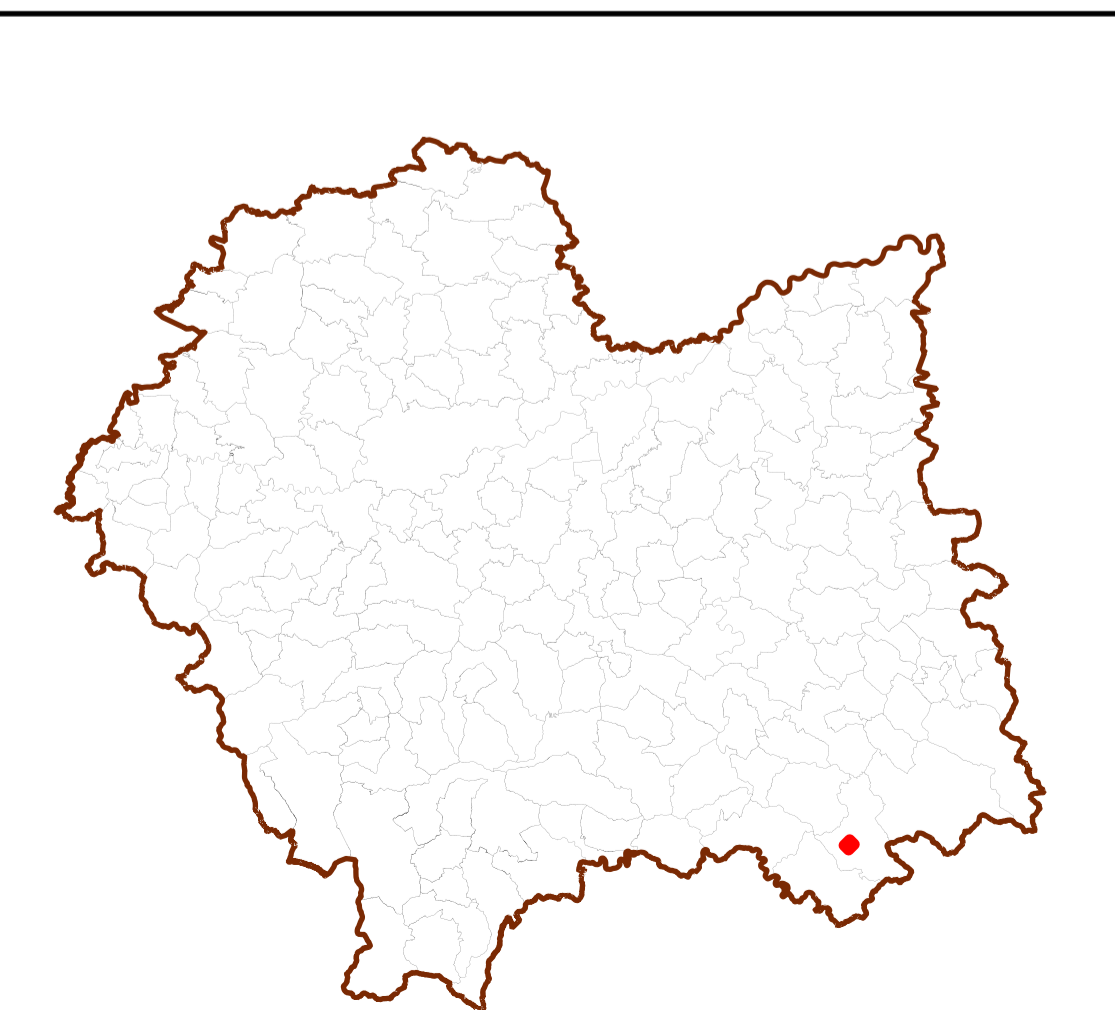
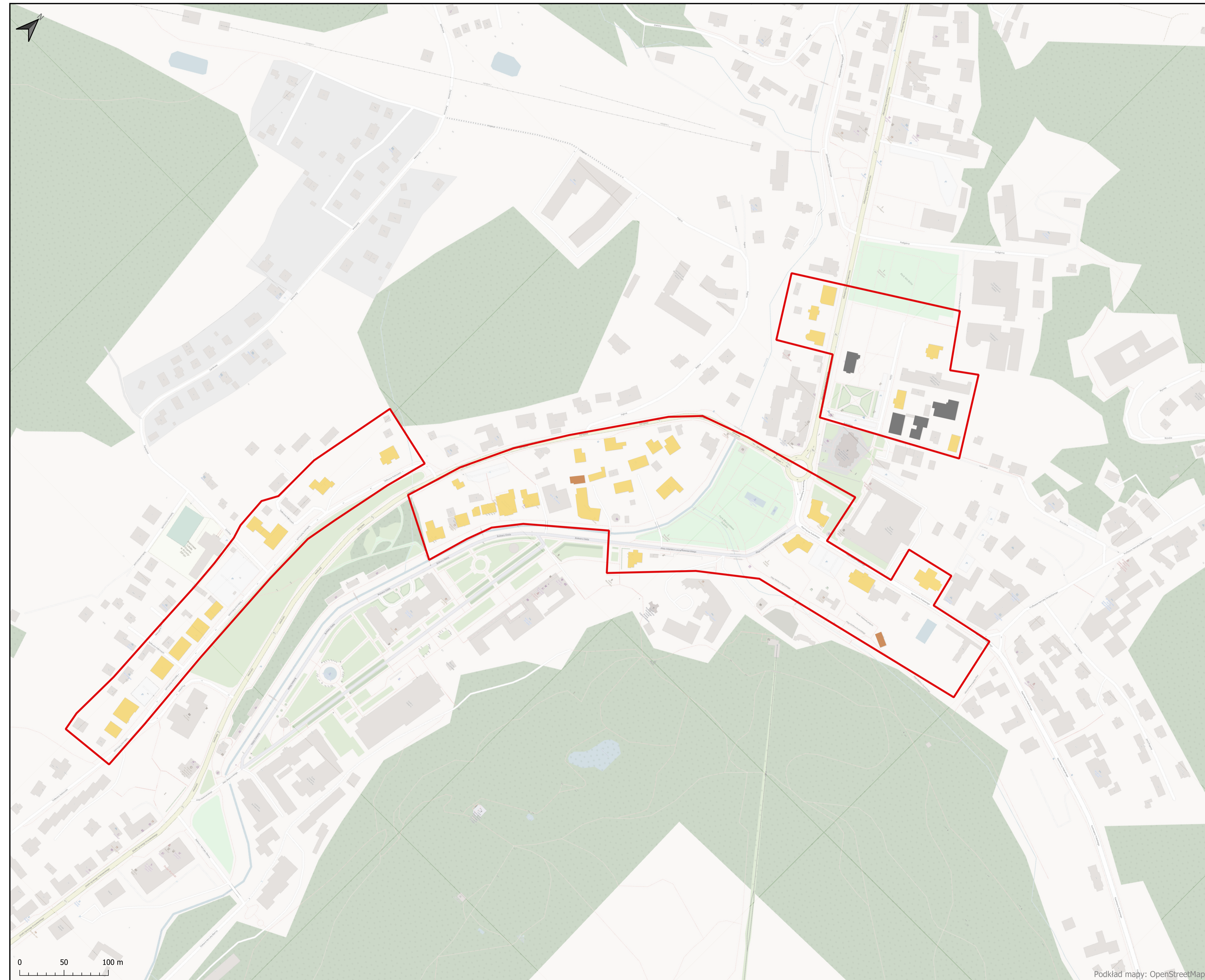
Zabudowa objęta ochroną konserwatorską:

-  mieszkalna/mieszkalno-usługowa
-  inna

Zabudowa nieobjęta ochroną konserwatorską:

-  posiadająca cechy LFA

-  Granica LFA



NAZWA LFA		KRYNICA ZDRÓJ	
LOKALIZACJA		<ul style="list-style-type: none"> – Krynica Zdrój położona jest w Beskidzie Sądeckim, w dolinie potoku Kryniczanka (prawobrzeżny dopływ Popradu) – Historycznie i etnicznie należy do obszaru łemkowszczyzny – Znajduje się w granicach Popradzkiego Parku Krajobrazowego. – Pierwsza wzmianka o miejscowości pochodzi z 1547 roku, z okresu gdy wieś wchodziła w skład dóbr państwa muszyńskiego należącego do biskupstwa krakowskiego. W tym czasie tereny te były podległe kolonizacji wołowskiej. Po pierwszym rozbiore Polski dobra biskupstwa zostały przejęte przez skarp państwa austriackiego. Wraz z miastem, źródła wód mineralnych znalazły się w rękach władz zaborczych. Na przełomie XVIII i XIX wieku przeprowadzone zostały pierwsze naukowe badania i opisy wód krynickich. Wtedy też powstały pierwsze obiekty uzdrowiskowe (pensjonaty dla gości, pijalnia, łaźienki kąpielowe) wyznaczono także strefy ochronne źródeł. Intensywny rozwój uzdrowiska w Krynicy nastąpił po 1856 roku, dzięki działaniom prof. Józefa Dietla. Nastąpiła wtedy też dynamiczna rozbudowa miejscowości. W 1899 roku Krynica otrzymała prawa miejskie. Na przełomie XIX i XX wieku powstało wiele znaczących obiektów związanych z uzdrowiskiem. Początkowo architektura nawiązywała do stylu uzdrowisk szwajcarskich, ulegając równocześnie inspiracjom i wpływom rozwijającego się stylu zakopiańskiego. Z biegiem czasu, pod wpływem nowych trendów w architekturze i sztuce, zaczęły powstawać obiekty w stylu modernistycznym – W rejestrze zabytków ujęty jest historyczny układ miasta (A-278/M) Wiele drewnianych willi i pensjonatów z XIX i XX wieku, prezentujących charakterystyczny styl alpejskich uzdrowisk ujętych jest w rejestrze lub ewidencji zabytków 	
KATEGORIA	Funkcja	Mieszkalno-wypoczynkowa	
	Rodzaj	Zabudowa pensjonatowa, zwarta i rozproszona	
	Spójność obszarowa	Historyczna zabudowa uzdrowiska, reprezentująca tzw. styl szwajcarski z wpływami stylu zakopiańskiego	
CECHA CHARAKTERYSTYCZNA (zał. nr 8 ust 3 pkt 1 - 7)		PARAMETRY	
układ zabudowy, w tym linia zabudowy		<ul style="list-style-type: none"> – Obiekty usytuowane są na nieregularnych działkach, o zróżnicowanych kształtach i wymiarach. – Zlokalizowane są przy głównych ciągach komunikacyjnych: Bulwarach Dietla, ul. Piłsudskiego, Kazimierza Pułaskiego Tadeusza Kościuszki i in. – Budynki przy Bulwarach Dietla i ul. Kościuszki utrzymują linię zabudowy, stojąc kalenicami równoległe do ciągów komunikacyjnych, we frontowych częściach działek. 	
forma budynków, w tym:	gabaryty obiektów:	wysokość zabudowy	od. 10 – 20 m
		proporcja i kształt bryły	<ul style="list-style-type: none"> – Budynki pensjonatowe posiadają bryły horyzontalne, zbudowane na prostokątnych planach. – Wzniesione są w konstrukcjach mieszanych drewnianych (zrębowo-szkieletowych), zrębowych. – Budynki są zazwyczaj trój - czterokondygnacyjne (z piwnicami), posiadają dwutraktowe i wielotraktowe plany. – Tradycyjnie wznoszone są na kamiennych podmurowaniach. – Nakrywają je dachy dwuspadowe, czterospadowe i mansardowe o konstrukcjach krokwiowo-płatwiowych

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wysokość górnej krawędzi elewacji frontowej, jej gzymsu lub attyki 	od. 8 – 16 m
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ proporcja pomiędzy wysokością górnej krawędzi elewacji frontowej, jej gzymsu lub attyki a wysokością dachu 	1 : 1, 2
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ geometria dachu (kąt nachylenia i układ połaci dachowych) 	35° - 45°
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poziom posadowienia parteru 	± 0,3 – 0, 8 m
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wielkość i proporcja otworów okiennych i drzwiowych oraz podcieni 	Otwory okienne prostokątne i kwadratowe są stosunkowo duże względem powierzchni elewacji. Otwory drzwiowe prostokątne o wymiarach standardowych.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ procent przeszklenia elewacji 	10 – 14 %
charakterystyczne elementy konstrukcyjne i zdobnicze		<ul style="list-style-type: none"> – Elewacje drewnianych willi i pensjonatów charakteryzują się bogatym detalem architektonicznym ciesielskim i stolarskim, charakterystycznym dla tzw. stylu szwajcarsko - tyrolskiego i dla stylu zakopiańskiego, a także innych, np. skandynawskiego stylu smoczego (willa Ebersa – ul. Pułaskiego 14). – Elewacje szalowane są deskami przybijanymi w różnych układach, rozdzielanych ozdobnym listwami działowymi, z „kożuchowaniem” narożników szerokimi deskami. – Przy elewacjach znajdują się ryzality w formie piętrowych otwartych, bądź przeszklonych ganków o konstrukcjach słupowych. Ryzality nakryte są dwuspadowymi daszkami, często też ujęte w kondygnacjach dodatkowymi, obiegającymi elewację ganeczkami nadwieszonymi na drewnianych kroksztynach. – Elewacje posiadają liczne balkony na kroksztynach lub wyprowadzonych belkach stropowych. Balustrady balkonów są drewniane, ażurowe. – Elementy dekoracyjne szczytów i ganków stanowią docinane ozdoby („laubzegowane”) przesłony szczytów i górnych partii pomiędzy słupami. Wydzielone listwami niewielkie ścianki kolankowe, posiadają rytmicznie rozmieszczone okienka o listwowych obramieniach. – Stosunkowo spłaszczone dachy akcentowane są w kalenicach drewnianymi sterczynami, iglicami.
stosowane materiały wykończeniowe		Drewno, gont, farba
charakterystyczne cechy elewacji budynków, w tym:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kolorystyka ▪ cechy stolarki okiennej i drzwiowej: kolorystyka, podział kwater okiennych i drzwiowych, stosowane materiały 	<p>Brązowy naturalny, kolory szalunku zielone, niebieskie, brązowe jasne</p> <ul style="list-style-type: none"> – Stolarka okienna w większości jest drewniana lub stylizowana, zespolona. Okna prostokątne lub kwadratowe, skrzydłowe, wielokwaterowe, w kolorze białym. W elewacjach okna tradycyjnie ujęte opaskami deskowymi, często ze szczykami i drewnianymi podokiennikami. – Otwory drzwiowe z drzwiami płycinowymi, jedno- i dwuskrzydłowymi, o detalu stolarskim, lakierowanym. Drzwi mocowane w futrynach.
charakterystyczne cechy dachów budynków, w tym:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kolorystyka ▪ stosowane materiały 	<p>Szare, ciemnobrązowe, ceglasterwone</p> <p>Blacha, gont, dachówka ceramiczna i cementowa</p>
charakterystyczne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ gabaryty 	-

cechy obiektów małej architektury i ogrodzeń, w tym:	▪ detal architektoniczny	Posesje willi i pensjonatów posiadają w większości ażurowe ogrodzenia metalowe, płoty i parkany.
	▪ stosowane materiały	Drewno, metal, siatka metalowa







